

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/00157

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	15 ม.ค. 2558	45	16175	3

เบิกป่า พิธีกรรมคนล้านนา หมายเหตุการสร้างขวัญกำลังใจ

ผู้บ้านป่าย่อมมีความรอบรู้เกี่ยวกับป่าไฟร ความซัดจาอาถรรพ์ของเจ้าป่าเจ้าเขา และต้องให้ความเคารพแก่เจ้าป่าเจ้าเขาอย่างยิ่ง หาไม่แล้วตัวคนที่ทำไม่ถูกต้องหรือทำผิดป่านั้นแหละจะต้องถูกทำโทษจากผีป่าบ้าง ผีไฟรบ้าง หรือผีดงหลวงบ้างแล้วแต่จะมีในที่นั้น เมื่อจะเข้าไปหากินหาของป่าต้องมีการเบิกป่า

วันนี้พี่อ้ายคำจมจะเข้าไปป่าสาละหาหน่อไม้ และพินชะปะ เพื่อเอามาเพื่อเอามาเลี้ยงชีพตามวิถีแห่งผู้คนบ้านป่า เขาสะพายโลงย่ามพร้อมมีดพร้าคูชีพเดินไปปากทางแล้วนั่งพนมมือเอ่ยปากพร้าขอพร ขออนุญาตเจ้าป่าเจ้าเขา เพื่อเข้าไปหาอาหารไปเลี้ยงชีพ พิธีกรรมอย่างนี้บรรพบุรุษ พี่น้อง ญาติ ผู้ใหญ่ชาวบ้านจะต้องบอก

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/00157

ชื่อหนังสือพิมพ์ ไทยนิวส์	วันที่ 15 มี.ค. 2558	ปีที่ 45	ฉบับที่ 16175	หน้า 3
-------------------------------------	--------------------------------	--------------------	-------------------------	------------------

ต่อๆกันมา หรือเล่าเหตุการณ์ต่างๆที่ผู้คนไม่เคารพต่อเจ้าป่าเจ้าเขาถูกทำโทษ บางคนอาจถึงชีวิต บางคนเป็นบ้าไปก็มี เมื่อเกิดเหตุการณ์เลวร้ายต่างๆเกิดขึ้นทำให้ผู้คนต้องคอยระมัดระวังตัว ให้ความเคารพเจ้าป่าเจ้าเขาอย่างมั่นคง ไม่ลบหลู่

ด้วยความที่เคารพต่อเจ้าป่าเจ้าเขา และนับไหว้อ่อนน้อมต่อผีสงเทวดาในป่า จึงเกิดความเชื่อมั่น ในตนเอง คอยระมัดระวัง ไม่ทำลายสิ่งแวด

ล้อม เก็บสิ่งของตามที่ต้องการเท่านั้น บรรดาอาหารที่ได้จากป่า โดยมาเป็นสิ่งที่ขึ้นเองตามธรรมชาติ ส่วนมากจะเป็นอาหารที่มีประโยชน์แต่บางอย่างก็เป็นสิ่งที่มีพิษ เช่น เห็ด หรือไม้พิษบางอย่าง

พิธีกรรมเบิกป่า หรือเปิดป่า ทำให้ผู้คนบ้านป่าได้สั่งสอน ลูกหลาน บางครั้งอาจมีพระคาลากำกับบางท้องถิ่นเรียกพระคาลานี้ว่า พระคาลาปิดปากสัตว์ บางท้องถิ่นเรียกกันว่าพระคาลาหับ(ปิด)ปากผีป่าก็แล้วแต่ความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น

อย่างไรก็ตาม การที่ผู้คนจะเข้าไปกินในป่าสมัยก่อนจะยึดถือกันมาก มาปัจจุบันผู้คนสมัยใหม่โดยเฉพาะผู้คนบางคนที่อยู่ในเมือง มักไม่ค่อยรู้เรื่องเกี่ยวกับความขีด จาอากรรพในป่าไพร จึงทำให้มีเหตุการณ์เสียชีวิตอย่างลึกลับระวังเนื้อหมู่เขาก่อนเข้าป่าต้องไหว้เจ้าป่า

ภาพ พิธีเบิกป่า แหล่งเรียนรู้พะญา
ล้านนา ม.6 ต.ดอนแก้ว อ.แมริม จ.เชียงใหม่

...นิคม พรหมมาเทย์...